

ידע מצמיח תנוך

למה לא נועד החופש?

1. אבות דרבי נתן, פרק י"א

רבי יהודה בן בתירא אומר: מי שאין לו מלאכה לעשות מה יעשה? אם יש לו חצר חרבה או שדה חרבה ילך ויתעסק בה, שנאמר: "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך"
רבי יוסי אומר: אין אדם מת אלא מתוך הבטלה, שנאמר: "ויגוע ויאסף אל עמיו".

2. ספר המשלים סימן קט"ז

"למה הביטול דומה לגוף - לשדה שאינה נחרשת ואינה נעבדת. פירוש, כמו שהשדה שאינה נחרשת ולא נעבדת ולא נזרעת היא מעלה קוצים וקמשונים ואינה עושה תבואה, כך כשאדם עומד בטל, יצרו הרע חושב מחשבות רעות ומצמיח בלב כמה עצות קשות וכמה מיני עבירות, כדמיון קוצים וקמשונים..."

3. פירוש רבנו יונה לאבות א

שמעיה אומר אהוב את המלאכה: שלא תבטל אדם ממלאכה, כי הבטלה מביאה את האדם לידי שעמום והיא מידת החולי, שנאמר עליו: "תאוות עצל תמיתנו, כי מאנו ידיו לעשות". רוצה לומר כאשר הוא מרגיל איבריו להתבטל ממלאכה - מאנו ידיו, כי ההרגל שולט עליהם...

משימה

הדגש בכל מקור מס' מילים בלבד שמבטאות את הכורח לעסוק במשהו

ידע מצמיח תנוך

למה לא נועד החופש?

1. אבות דרבי נתן, פרק י"א

רבי יהודה בן בתירא אומר: מי שאין לו מלאכה לעשות מה יעשה? אם יש לו חצר חרבה או שדה חרבה ילך ויתעסק בה, שנאמר: "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך"
מאקור זה כוונת ר' יהודה בכל מצב "לחפש בנרות" תצטוקה הציקר לא להתבטל.
הוא מתבסס על המילה "תצוקה" - היינו שיש חיוב לצבוק בששת ימי הצבוקה.
רבי יוסי אומר: אין אדם מת אלא מתוך הבטלה, שנאמר: "ויגוע ויאסף אל עמיו".

2. ספר המשלים סימן קט"ז

"למה הביטול דומה לגוף - לשדה שאינה נחרשת ואינה נעבדת. פירוש, כמו שהשדה שאינה נחרשת ולא נעבדת ולא נזרעת היא מעלה קוצים וקמשונים ואינה עושה תבואה, כך כשאדם עומד בטל, יצרו הרע חושב מחשבות רעות ומצמיח בלב כמה עצות קשות וכמה מיני עבירות, כדמיון קוצים וקמשונים..."

3. פירוש רבנו יונה לאבות א

שמעיה אומר אהוב את המלאכה: שלא תבטל אדם ממלאכה, כי הבטלה מביאה את האדם לידי שעמום והיא מידת החולי, שנאמר עליו: "תאוות עצל תמיתנו, כי מאנו ידיו לעשות". רוצה לומר כאשר הוא מרגיל איבריו להתבטל ממלאכה - מאנו ידיו, כי ההרגל שולט עליהם...
רבינו יונה מצליח סכנה נוספת לבטלות והיא: התרללות לצללות. אחרי שאדם הצבוק את זמנו בבטלה יהיה קשה לו אחר כך לצללות חריצות לצבוק מכיוון שהצללות כבר פולטת בו, הוא יחוש כבדות וקושי להריט את צמו.